№ 2960
ხუთშაბათი,
1 დეკემბერი

ცნობის ფურცელი

№ 2960
ხუთშაბათი,
1 დეკემბერი

ფასითი ნიმრა: წელიწადში—6 მ. თეკ ... ...ებით—50 კ. დაბადებით—75 კ.; ნახევრი—3 კ. დამატებ
ბით—5 კ. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი ... „ეპარტი, პირველ გვერდზე—10 კ., მეორეზე—5 კ.
ულის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებ ... „ცნობის ფურც.“ რედაქციის კონტორაში ...
ფ. 2 ეკლესიაზე № 27. განცხადებანი რუსულად ... ...ორაგროვდან მიიღება ... ...
ა. ა. განცხადებათა კონტორებში მიიკრძალა ... ...

ᲧᲝᲕᲔᲚ-ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ
1896—1905

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: ᲗᲑᲘᲡᲨᲘ ... ...ᲨᲘ ... ...ᲨᲘ ... ᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲨᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲜᲘᲗᲚᲓᲔᲑᲝᲓᲔᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲘ ᲛᲘᲬᲔᲠᲘᲗ ᲐᲓᲠᲔᲣᲚᲘ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐᲬᲔᲠᲘᲗ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲐᲗᲘ ᲓᲦᲔᲡ

სპასალარ სპოლა

რეკოლიციის ტალღამ მოსპო საქართველოში სახალხო სკოლა, წყლეულა გამოსახსენებელი ადგილი. რომელიც ხელშეწყობა ეფიქრა რუსეთის მთავრობას ასის წლის განმავლობაში დადაუბარკლებად ამ ერეულ ქართველების გარკეცვის საქმეს, ხალხის გონების და გრძნობის დაწოწეწების და დაბშოას. დღეს სახალხო სკოლა არა გვაქვს. ხალხმა დაკარგა ძველი სკოლა, ეარო სოქვა იმაზედ და ვგიოქვმა არა იმიტომ, რომ ხალხი მტერია სწავლა-განათლებისა, არამედ, იმიტომ რომ სკოლაში ხალხის ბავშვებს აძლევდენ ბუერის მაგიერად ქვას. ხალხს ილარა ბუერს თავის ნათელარი ორი გროში აძლიის ქვაში, მაგრამ მზად არის ორ გროშს კიდევ სხვა ორი გროში მიეცეთოს, ოღონდ კი სკოლამ თავის დანშნულებაზე პირნათლად ასარულოს ხალხის წინაშე, ეწსაბუოს იმის ინტერესებს, ეწსაბუოს მის გონებაზე და ზნეობაზე კანეთთანებას. ხალხს სწუარია სწავლა-განათლებისა ნამდვილი, ეგშმარტი და არა ცრუ ბეკნერებისა —სწავლა, რომელიც ემსახურებოდა სიბნელეს და ხალხის მზგერეულებს.

ვინ მისცეს ხალხს ახალ სკოლას? ვინ დაკამყოფილებს მის წყურვილს? ვინ მიაწესებს ბოლ გონებას სად სავლელ? რასაკვირველია, ეხლანდელ მთავრობის იმედთ დარჩენა ფუჭი იქნება: მტერი მოყვრად არ გადაიქცევა. იმან უკვე დაამტკიცა თვისი ზარეული ხალხის გონების გამეთითარებისთვის, იმან უკვე ადამოსქვა თავისი ზეზეფილება ხალხის მოთხოვნაზედ. ეხლანდელი მთავრობამ ერთი საშუალება ისაკენა ხალხის უმეცოოებისა ლასაშუალებად: დაუბრუნდა 1881 წლის სასწავლო გეგმას. მართალია, დღეს თუ ხვალ ძველი რუსეთი დაინგრეცა, მას თან ჩასეგებინ სახალხო სკოლის სულის ნამდვილნი, მაგრამ ვიდრე ახალი მთავრობა მოაწყობდეს სახალხო სკოლის საქმეს, ბევრი ტარო გავა. ცდა კი შეეძლებელია. ხალხს ეკრიტება სწავლის სინათლეც და ყოველივე სათაო სიბნელეში გატარებული, მინუსია ხალხის ეანეთთანებრვა“.

მეორე მხრივ კიდევ უსაფუძვლოა ცდა იმიტომ, რომ ახალი მთავრობაც არ მოგვანევებს იმაზე ბეტს, რასაც ხალხი თვით მოიპოვებს ძალით. სამშიაე კია, რომ ეს შეაკვდეოს იმის, რაც მთავრეებელი იქნება. მთავრობის, როგორც უნდა იყოს იგი, პირში შეაკეკოა და მისგან მოელიანი მდიერთთა ზეალთბაა, ის უმსგავსი პოლიტიკაა, რომელმაც გაამეფა საქართველოში რუსის მთავრობა და გათამსირებინა ქართველი ერი. მთავრობა თავისის არსებით კონსტიტუციაუოია და ხალხთან მებრძოლი, ბევრი ბეკერი მთავრობამ დაადაატკოოს ის, რაც დროთა ვეიარაბემ და ხალხის ძალამ შეაკქმა და განაზორიკეთა ცხოვრებაში. ამიტომ ცდა მომავალ მთავრობის მოკმედებისა ბეკრს არ მისცეს ხალხს, იმან თვით უნდა განაზორიკეთოს ცხოვრებაში ი, ეს, რაც სუოს დაიკანონებინს მომავალ მთავრობას.

მაშასადამე, არც ძველი და არც ახალი მთავრობა არ მოგვეცემს ახალ სკოლას: მისი შეკმნა ხალხის საქმეა.

მაგრამ სწავლა-განათლების საქმე განსაკუთრებით საქმეა. ხალხს არ შეუძლიანს მარტო თვისის ძალით გაუფლეს ამ დიდმნშვნელოვან საქმეს. ხალხს სჭირია ხელშეწყობა, ხელის შეშველნი, მისი სურვილების სწავლა-განათლებაში შესახებ გამაბორიკეულებელი. ამისთანა ხელშეწყობელი ასის სახალხო სკოლის მასწავლებელი. არა ის მიხელ მასწავლებელი, რომელიც ერთგული შსაბარი იყო ეარა მთავრობისა და გულშოდგინეულ ახორკეულებდა ისის პოლიტიკას. არა, ამგვარ მასწავლებელს ადგილი აღარ ეკნება ხალხის ახალ სკოლაში; იგი მტერი იყო ხალხისა და განეკვენილ უნდა იქმნას. ხალხის ხელშმდეგენელად უნდა გამდეს ნამდვილი შვილი ხალხისა, მასთან შესისხლხორკეულები და მისის ქონ-ეარაშმის მკოფლე სახალხო სკოლის მასწავლებელი. ხალხმა სურეკილი გამოსცეს ახალ სკოლის შესახებ, სკოლის მასწავლებელმა უნდა თავს ფეხის ხალხის სურეკილის გამორკეკულები. როგორ შესძლებს სკოლის მასწავლებელი ამასა? განკალკეეგბეული შეშობა თვითეულ მასწავლებელისა, რა გინდ თავგანწირულიც იყოს, სასურველი ნაყოფს ვერ მოიტანს და ვერ შესძლებს დიდი საქმის სისრულეში მოყვანასს. ეგ საქმითა საერთო, შეთანხმებეული მეშობა საქართველოს ყველა მასწავლებელებისა. მხოლოდ მაშინ, როდესაც საქართველოს ყველა ეკუთხის მასწავლებელი გამსჭვალული იქნება ერთის მიზნით, შეიიარაღებული ერთის ტაქტიკით, მხარდაჭერილ თავის ამხანაგისაგან, მხოლოდ მაშინ შეიძლება ხალხმა ძალით მოიპოოოს ახალი სკოლა და დაიკეას იგი პოლიტიკურ ყოველგვარ ცვლილებაში. ამიტომ საჭიროა დაუოუნებელეა დაარსება სოფლის მასწავლებელთა კავშირისა, რომელსაც ეჰრდა ენენება ხალხის დახმარებით ახალი სკოლა დადგეიდროს საქართველოში.

საქართველოს ერთ კუთხეში, ქუთაისის გუბერნიაში, უკვე არსებობს ამგვარი კავშირი, მაგრამ იმაში არ შეიძლ დიდი ნაწილი ქართლის და კახეთის მასწავლებლებისა. ახალ სკოლის საქმე საერთო საქმეა და საერთო ძალით უნდა გაკეთდეს, ამიტომ საჭიროა, რომ ქუთაისის კავშირმა გაიფართოოოს თავისი წრეები ზეიერთის საქართველოს ყველა სოფლის მასწავლებლები, ეეიმეშთოს საერთო გეგმა სწავლებისა და სკოლის ორგანიზაციისა მთელ საქართველოსთვის.

თუ წინად ძნელი იყო ამგვარ კავშირის დაარსება, ეხლი დრო იცვალა და მისი გაზორიკეეიდა ადვილია. კავშირის დაარსებისთვის და საორგანიზაციო საკითხების გადასაწყვეტად საჭიროა გამმართოს ყველა მასწავლებელთის კრება, რომელის მოწვევა უფრო ადვილია ქუთაისის მასწავლებელთა ბრძანებულ კავშირისათვის.

საქმე არ იქდის და აჩქარება გვეპრიბა.

ᲐᲮᲚᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

✦ სიმართლეკე ახეთი უნდა! ჩვენმა მკითხველებმა უკვე იციან, რომ 29 ნოემბერს, ჩვენი რედაქციის მახლობლად სომეხებმა მოპკლეს ორი უდანაშაულო და უიარაღო ეთნიკი. ამის შესახებ „ნოეოე ობოზრენიე“ შემდეგსა სწერს: „ᲒᲣᲨᲘ, 12¹/₂ საათზე, ᲣᲨ. Გ. ᲡᲢᲐᲨᲘᲜᲐᲜ“ მახლობლად ეგონმა რეკოლეციების სროლის ხმა. ეს-ორდენენ ეანქეს ქუჩაზე მიმავალ ორ თანოდ, რომელთაგან ერთი მოკლეს, ხოლო მეორე ტეტალ მიხეილის საავადყოფაზეში ზეიოკვნეს.“ ამასა ბეეეზედს „ნოოე. ობ.“, თუმეცა ამ გაზეთის თანამშრომელი ამ დროს სტამბის ეანტოროში იყო და ეთეოდ კარგდგდ გიგიო, ვინ ეცრილოო თითონაც. ასე ეეკვალს სიმართლეეე ᲒᲐᲠᲔᲨᲘ.

✦ ახალი ეეზბეები ტფილისში. ტფილისში ᲮᲝᲚᲝᲪᲘᲡ ᲒᲐᲮᲣᲜᲘ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲐᲢᲐᲠᲔᲘᲜᲘ მოიკეენა.

✦ მიტინგი. დღეს, 1 დეკემბერს, ორ-ლის 10 საათზე, დანიშნულია ნამაოდოეეში ტფილისის ყველა დარეის ეიკანთა მიტინგი. სავანი მიტინგისა: ეიკანთა ეხლანდელი სპარიოანენი და სოფეს-თითართა შეტაკების ამბებია. მიტინგის ინიციატორები სთხოვენ ეკანეებს, ოუელანერდად დაესწრნენ მიტინგს.

✦ გაფიცეა. სდ. ამაშის ეიგორნების დამტკიცოოვლეთ მეშეშეს 25 ნოემბრის შეშობაზე ხეკი ილეს და მოითხოოეს ოფეში 25 მან., სახელი, განთეეეს და ეეთშობა. მეშეშეი ეკვიდენენ სამუშაოდ, მაგრამ მოთხოოვნილებს შესასრულებელად ოთხი დღე ეკიდა დაოეეეს.

✦ მაგარეულების მიმოსვლის შეშუეეეა. ბაკოოს და ყარსისკენ ლამ-ლამობით მოისპო სახალო მატარებელების მიმოსვლა.

✦ კალაგარანი (ყარსის ᲗᲐᲢᲐ). 28 ნოემბერს მოვიდა ოცდაათი შეიარაღებული სოლეი და თითრეს ჩხრეკა დაიწყო. ოოლეა ეანდაარეს ფაეშლია, ისინი დამეშეკნენენ.

✦ თითრეს დახოოცა და დაეჭრა. იმ ორ თითარს. ეკარდ , რომელიც ჩვენის რედაქციის ეიმ მოპკლეს, 29 ნოემბრის სხეა და სხეა ადგილს მოპკლეს და დასეჭრეს რამდენსაც სხეა თითარიც. სულ თორმეტი თითარი უნახავეთ ეკეკიანი. ამათან ზოგი ეეორონეკეოეს ხიდთან მოეკლეთო, ზოგიც რიგის ქუჩეს, კოსტიკიოეს სასწეფლეოსთან. გადარჩენილი მხოლოდ სამი თუ ოთხი კაეკი.

✦ გაზ. „კავკაზ“-ი. ნამეცნენეკეა სახოობა ნაფიე ეკეკლ 3. ა. ოპოჩინინს გაზეთ „კავკაზი“-ს რედაქტორობა ეკისროოს. გაზეეი ეუნდა გამოვიდეს კოსტიკიეკეკონალურ-დემოოკრატიულ პროგრამით. დაფინანსება სუფსეიდა. ოპოჩინინს უკვე ეკეკონია გაზეთის ოოლა, და შესდგომია თანამშრომეეების მოეეეეეეა. ეხლან�ეეი რედაქტორი ბელინსკეკ კოოოეკეკოოოა ოჩეეა.

✦ ცეცხლი. თთარის მოეეთხეეე 29 ნოემბერს ცეცხლი გაეეხნდა დეეეეეეის მთელ ეეეეეაა. ცეცხლი 30 ნოემბრის ღილიით ძლიოეს ნაეეეეეეა. დიოეეეა 40 დეეეეეიდე. ეაოლოეეი ზოგი სოოსეეეეეეა და ზოგი თითარეეეეეა. ეაოეეეეეეა. ეო ოკეეიან ეეეეეეა ცეცხლი.

✦ ᲛᲐᲠᲒᲘᲡ ᲓᲐᲮᲝᲝᲪᲐ ᲓᲐ ᲓᲐᲭᲠᲐ. ᲛᲐᲠᲒᲘᲡ ᲓᲐᲮᲝᲝᲪᲐ ᲓᲐ ᲓᲐᲭᲠᲐ.